

WSKAZANIA DOTYCZĄCE ODBYWANIA PRAKTYKI SZKOLNEJ w zakresie psychologiczno-pedagogicznym

1. W myśl *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli*, każdy katecheta musi posiadać przygotowanie pedagogiczne. Obejmuje ono m.in. *pozytywnie ocenioną praktykę pedagogiczną — w wymiarze nie mniejszym niż 150 godzin*. Wymóg posiadania przygotowania pedagogicznego jest zawarty także w *Porozumieniu pomiędzy Konferencją Episkopatu Polski oraz Ministrem Edukacji Narodowej z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie kwalifikacji zawodowych wymaganych od nauczycieli religii*.

2. Zgodnie z *Rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela* praktyka szkolna w zakresie psychologiczno-pedagogicznym obejmuje 30 godzin, zaś praktyka szkolna w zakresie dydaktycznym obejmuje 120 godzin.

3. Celem praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym jest:

- gromadzenie doświadczeń związanych z pracą opiekuńczo-wychowawczą z uczniami, zarządzaniem grupą i diagnozowaniem indywidualnych potrzeb uczniów,
- konfrontowanie nabywanej wiedzy psychologiczno-pedagogicznej z rzeczywistością pedagogiczną w działaniu praktycznym.

4. W trakcie praktyki następuje kształtowanie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- 1) zapoznanie się ze specyfiką przedszkola, szkoły lub placówki, w której praktyka jest odbywana, w szczególności poznanie realizowanych przez nią zadań opiekuńczo-wychowawczych, sposobu funkcjonowania, organizacji pracy, pracowników, uczestników procesów pedagogicznych oraz prowadzonej dokumentacji;
- 2) obserwowanie:
 - a. zorganizowanej i podejmowanej spontanicznie aktywności formalnych i nieformalnych grup uczniów,
 - b. aktywności poszczególnych uczniów, w tym uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi,
 - c. interakcji dorosły (nauczyciel, wychowawca) – dziecko oraz interakcji między dziećmi i młodzieżą (w tym samym i w różnym wieku),
 - d. procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń,
 - e. czynności podejmowanych przez opiekuna praktyk oraz prowadzonych przez niego zajęć,
 - f. sposobu integrowania przez opiekuna praktyk różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, dydaktycznej, pomocowej i terapeutycznej,
 - g. dynamiki grupy, ról pełnionych przez uczestników grupy, zachowania i postaw dzieci i młodzieży,
 - h. działań podejmowanych przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie;
- 3) współdziałanie z opiekunem praktyk w:
 - a. sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa,
 - b. podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji,
 - c. prowadzeniu zorganizowanych zajęć wychowawczych,
 - d. podejmowaniu działań na rzecz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi;
- 4) pełnienie roli opiekuna-wychowawcy, w szczególności:
 - a. diagnozowanie dynamiki grupy oraz pozycji jednostek w grupie,
 - b. poznawanie uczniów i wychowanków, ich sytuacji społecznej, potrzeb, zainteresowań i zdolności, a także określanie poziomu rozwoju oraz wstępne diagnozowanie dysfunkcji i zaburzeń,

- c. samodzielne prowadzenie działań opiekuńczo-wychowawczych wobec grupy i poszczególnych uczniów i wychowanków w grupie,
 - d. sprawowanie opieki nad grupą w toku spontanicznej aktywności uczniów i wychowanków,
 - e. organizację i prowadzenie zajęć wychowawczych (w tym zajęć integrujących grupę i działań profilaktycznych) w oparciu o samodzielnie opracowywane scenariusze,
 - f. animowanie aktywności grupy i współdziałania jej uczestników, organizowanie pracy uczniów i wychowanków w grupach zadaniowych,
 - g. podejmowanie indywidualnej pracy z uczniami i wychowankami (w tym uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi),
 - h. podejmowanie działań wychowawczych o charakterze interwencyjnym w sytuacjach konfliktu, zagrożenia bezpieczeństwa, naruszania praw innych lub nieprzestrzegania ustalonych zasad,
 - i. sprawowanie opieki nad uczniami i wychowankami poza terenem przedszkola, szkoły lub placówki;
- 5) analizę i interpretację zaobserwowanych albo doświadczanych sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, w tym:
- a. prowadzenie dokumentacji praktyki,
 - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką,
 - c. ocenę własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych (dostrzeganie swoich mocnych i słabych stron),
 - d. ocenę przebiegu prowadzonych działań oraz realizacji zamierzonych celów,
 - e. konsultacje z opiekunem praktyk w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań,
 - f. omawianie zgromadzonych doświadczeń w grupie studenckiej.

5. Każdy student ma obowiązek odbycia 30 godzin praktyki i wypełniania *Dziennika praktyki* oraz *Karty praktyki*. Dokumenty te zawierają potwierdzenie odbycia praktyk w zakresie psychologiczno-pedagogicznym.

6. Praktyka w zakresie psychologiczno-pedagogicznym powinna być z zasady pierwszym etapem praktyki szkolnej. Praktyka w zakresie dydaktycznym (lekcje religii prowadzone samodzielnie przez studenta, jak i obserwacje zajęć prowadzonych przez katechetów) mogą mieć miejsce dopiero po zakończeniu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym i jej potwierdzeniu przez dyrekcję placówki.

7. Przed rozpoczęciem praktyki należy odebrać z Dziekanatu / Rektoratu pismo – prośbę do dyrekcji szkoły o umożliwienie jej odbycia.

8. Student powinien skontaktować się z wyznaczonym przez uczelnię wykładowcą – kierownikiem praktyki, celem omówienia szczegółów dotyczących praktyki.

9. Przed rozpoczęciem praktyki student zgłasza się z *Dziennikiem praktyki* do dyrekcji placówki, w której ma odbyć praktyki, najlepiej w obecności szkolnego opiekuna praktyk – katechety pracującego w danej placówce. Przedstawia dyrekcji pismo – prośbę z uczelni o umożliwienie odbycia praktyk, omawia szczegóły z nią związane i podaje nazwisko szkolnego opiekuna praktyki (doświadczony katecheta, wskazany lub zaaprobowany przez uczelnię, który będzie towarzyszył praktykantowi przez cały okres praktyki w danej szkole). Uzgadnia z dyrekcją terminy planowanych praktyk oraz zakres, którego praktyka ma dotyczyć.

10. Praktykant uzgadnia ze szkolnym opiekunem szczegółowy cel praktyki w danym dniu.

11. Praktykant na bieżąco omawia z opiekunem problematykę związaną z określonym aspektem praktyki.

12. Praktykant pozostaje w stałym kontakcie z kierownikiem praktyki z ramienia uczelni – wykładowcą odpowiedzialnym za prowadzenie praktyk szkolnych.

13. Praktykant na bieżąco uzupełnia *Dziennik praktyki* oraz *Kartę praktyki* zgodnie z zasadami podanymi na uczelni, według podanego wzoru.

14. Z praktykantem należy omówić przebieg praktyki, przekazać związane z nią uwagi oraz uzasadnić dokonaną ocenę.

15. Po zakończeniu praktyki szkolny opiekun potwierdza ją w odpowiednim miejscu *Dziennika* i *Karty*.

16. Po zakończeniu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym w danej placówce dyrekcja potwierdza jej odbycie (dokładną liczbę godzin, wykonywane zadania i uwagi) przez przystawienie pieczęci podłużnej placówki i pieczętki dyrekcji z podpisem zarówno w *Dzienniku praktyki* jak i na *Karcie praktyki*. W indeksie studenta dyrekcja przystawia jedynie pieczęć podłużną placówki, na której może się podpisać. Dyrekcja nie dokonuje w indeksie wpisu w rubryce: „zaliczenie praktyki” (dokonuje tego kierownik praktyki z ramienia uczelni).

17. Po zakończeniu praktyki, przed rozpoczęciem roku akademickiego, student przedkłada kierownikowi – wykładowcy odpowiedzialnemu za praktyki:

- indeks;
- *Dziennik praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym*;
- *Kartę praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym*;
- *Kwestionariusz opisowej oceny praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym* sporządzony przez opiekuna praktyki (w zaklejonej kopercie).

18. Zaliczenia części i całości praktyki dokonuje kierownik praktyki po spełnieniu przez praktykanta wszystkich wymagań.

Dokumentacja przebiegu praktyki w zakresie psychologiczno-pedagogicznym stanowi:

1. Dziennik praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (poświadczony przez szkolnego opiekuna praktyki oraz pieczętą szkoły i podpisem dyrektora szkoły).

2. Karta praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (daty, godziny oraz wykaz wykonywanych zadań wraz z uwagami).

3. Kwestionariusz opisowej oceny praktyki szkolnej w zakresie psychologiczno-pedagogicznym (wypełniany przez opiekuna praktyki).